

Gdańsk, dnia 12 maja 2022 r.

PS-IX.431.3.1.2022.JMT

**Pani
Alina Stojak
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czarnem**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem ul. Leśna 4 77-330 Czarne
Przedmiot kontroli	Poprawność realizacji zadań zleconych gminie przez administrację rządową z zakresu ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
Okres objęty kontrolą	Okres świadczeniowy trwający od 1 października 2019 r. do 31 maja 2021 r. wraz z okresem przejściowym trwającym od 1 lipca 2019 r. do 30 września 2019 r. Kontroli podlegały informacje oraz decyzje dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego. Dodatkowo skontrolowano wnioski związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	▪ Art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 135).

	▪ Art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 tej ustawy (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 224). ▪ Art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 2134 z późn. zm. oraz tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.).
Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli	Data rozpoczęcia: 10 marca 2022 roku. Data zakończenia: 11 marca 2022 roku.
Kierownik Jednostki kontrolowanej	Kierownikiem Jednostki jest Pani Alina Stojak , której Burmistrz Gminy Czarne udzielił pełnomocnictwa do pełnienia funkcji Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem z dniem 1 kwietnia 2004 roku.
Skład zespołu kontrolującego	Joanna Marszałowicz-Tonia - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku – kierownik zespołu kontrolnego, Beata Wróblewska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. w Gdańsku – członek zespołu kontrolnego.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej w związku z art. 46 tej ustawy Wojewoda Pomorski przekazuje wystąpienie pokontrolne.

Ileokroć w projekcie wystąpienia pokontrolnego z kontroli była mowa o:

- Ośrodka, OPS, Jednostce kontrolowanej, Jednostce, Kontrolowanym – należy przez to rozumieć Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem.
- Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- Organie właściwym – należy przez to rozumieć Burmistrza Gminy Czarne.

I. Informacje wstępne:

Przygotowanie do analizy obszarów kontrolnych:

W zawiadomieniu o planowanej kontroli, w ramach analizy przedkontrolnej, zgodnej z wytycznymi dotyczącymi zasad prowadzenia czynności sprawdzających w administracji rządowej, zwrócono się do Ośrodka o przekazanie ewidencji informacji oraz decyzji administracyjnych (wygenerowanej z systemu dziedzinnego).

Celem było dokonanie doboru próby **55** wybranych postępowań odnośnie świadczenia wychowawczego (tj.: 50 postępowań zakończonych przyznaniem prawa do świadczenia wychowawczego poprzez wydanie informacji, 5 decyzji administracyjnych zakończonych odmową lub uchYLENIEM świadczenia wychowawczego) oraz **5** wniosków związanych z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego. Razem **60** spraw dotyczących świadczenia wychowawczego, których poprawność zweryfikowano kolejno w dniach: 10 marca i 11 marca 2022 r.

W dniu 7 marca 2022 r. Jednostka kontrolowana w odpowiedzi na pismo Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawie przekazania rejestru wydanych informacji i decyzji administracyjnych w badanym okresie świadczeniowym 2019/2021 wraz z okresem przejściowym trwającym od 1 lipca 2019 r. do 30 września 2019 r., poinformowała (za pośrednictwem poczty e-mail) o **1.219 postępowaniach dotyczących ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego – w tym o 1.075 wydanych informacjach, 15 decyzjach administracyjnych odmownych, 11 decyzjach uchylających, 64 decyzjach o zakończeniu postępowania, 14 postanowieniach o zakończeniu realizacji decyzji oraz 40 postępowaniach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.**

Zgodnie z powyższym zostało uwzględnionych do doboru próby **1.219 postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego w tym 40 wniosków dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** [akta kontroli str. nr 30-98].

W dniu rozpoczęcia kontroli zespół kontrolny wylosował teczki rzeczowe, które podlegały badaniu. Metoda losowania dobrana została w taki sposób, aby umożliwić zbadanie różnych akt spraw ze względu na charakter wniosku.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przyjęte techniki kontroli w tym: badanie materiałów przedkontrolnych, badanie wylosowanej dokumentacji w dniu kontroli, analizowanie danych statystycznych / liczbowych przekazanych przez OPS w Czarnem, przyjmowanie oświadczeń Kierownika jednostki kontrolowanej, a także tworzenie dowodów (zestawień), odbieranie

i protokolowanie ustnych wyjaśnień / ustnych oświadczeń.

Poddano analizie następującą niżej wymienioną dokumentację wg protokołu:

- **50** postępowań administracyjnych zakończonych przyznaniem świadczenia wychowawczego i wydaniem informacji¹,
- **5** postępowań administracyjnych zakończonych odmową lub uchyleniem przyznania świadczenia wychowawczego i wydaniem decyzji [akta kontroli str. nr 101-102]²,
- **5** wniosków związanych z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego [akta kontroli str. nr 103]³.

Przeanalizowano łącznie **55** postępowań wg protokołu z dnia 10 marca 2022 r. i protokołu z dnia 11 marca 2022 r. oraz **5** wniosków dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wg protokołu z dnia 10 marca 2022 r. [akta kontroli str. nr 101-103].

Zebrana dokumentacja dotycząca postępowań administracyjnych została sprawdzona pod

¹ informacje: OPS.560.571.2019 z dnia 19.08.2019 r., OPS.560.1064.2019 z dnia 29.10.2019 r., OPS.560.421.2019 z dnia 06.08.2019 r., OPS.560.529.2019 z dnia 15.07.2019 r., OPS.560.34.2020 z dnia 10.03.2020 r., OPS.560.689.2019 z dnia 05.09.2019 r., OPS.560.1060.2019 z dnia 18.10.2019 r., OPS.560.754.2019 z dnia 09.09.2019 r., OPS.560.965.2019 z dnia 27.09.2019 r., OPS.560.268.2019 z dnia 25.07.2019 r., OPS.560.714.2019 z dnia 05.09.2019 r., OPS.560.6.2020 z dnia 15.01.2020 r., OPS.560.502.2019 z dnia 07.08.2019 r., OPS.560.373.2019 z dnia 29.07.2019 r., OPS.560.534.2019 z dnia 09.08.2019 r., OPS.560.277.2019 z dnia 25.07.2019 r., OPS.560.1062.2019 z dnia 23.10.2019 r., OPS.560.193.2019 z dnia 22.07.2019 r., OPS.560.420.2019 z dnia 06.08.2019 r., OPS.560.1020.2019 z dnia 02.10.2019 r., OPS.560.700.2019 z dnia 05.09.2019 r., OPS.560.948.2019 z dnia 12.09.2019 r., OPS.560.228.2019 z dnia 23.07.2019 r., OPS.560.403.2019 z dnia 06.08.2019 r., OPS.560.209.2019 z dnia 23.07.2019 r., OPS.560.574.2019 z dnia 19.08.2019 r., OPS.560.872.2019 z dnia 11.09.2019 r., OPS.560.769.2019 z dnia 09.09.2019 r., OPS.560.528.2019 z dnia 15.07.2019 r., OPS.560.838.2019 z dnia 11.09.2019 r., OPS.560.264.2019 z dnia 25.07.2019 r., OPS.560.858.2019 z dnia 11.09.2019 r., OPS.560.75.2020 z dnia 29.06.2020 r., OPS.560.1044.2019 z dnia 03.10.2019 r., OPS.560.600.2019 z dnia 19.08.2019 r., OPS.560.808.2019 z dnia 13.09.2019 r., OPS.560.262.2019 z dnia 25.07.2019 r., OPS.560.368.2019 z dnia 29.07.2019 r., OPS.560.323.2019 z dnia 26.07.2019 r., OPS.560.794.2019 z dnia 09.09.2019 r., OPS.560.599.2019 z dnia 19.08.2019 r., OPS.560.382.2019 z dnia 05.08.2019 r., OPS.560.606.2019 z dnia 19.08.2019 r., OPS.560.451.2019 z dnia 07.08.2019 r., OPS.560.643.2019 z dnia 20.08.2019 r., OPS.560.308.2019 z dnia 25.07.2019 r., OPS.560.255.2019 z dnia 25.07.2019 r., OPS.560.430.2019 z dnia 06.08.2019 r., OPS.560.184.2019 z dnia 22.07.2019 r., OPS.560.636.2019 z dnia 20.08.2019 r.

² decyzje: OPS.560.976A.2019 z dnia 10.10.2019 r., OPS.560.1067A/2019 z dnia 29.10.2019 r., OPS.560.10.2021 z dnia 15.02.2021 r., OPS.560.1038.2021 z dnia 19.10.2021 r., OPS.560.50.2020 z dnia 04.05.2020 r.

³ wnioski dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego: wniosek dot. inf. 012550/SW/2019 złożony dnia 07.11.2019 r., wniosek dot. inf. 000657/SW/05/2020 złożony dnia 03.07.2019 r., wniosek dot. inf. 005988/SW/2019 złożony dnia 11.07.2019 r., wniosek dot. inf. 011880/SW/2019 złożony dnia 04.09.2019 r., wniosek dot. inf. 000346/SW/05/2021 złożony dnia 01.07.2019 r.

względem: zasadności przyznawania prawa do świadczenia wychowawczego, prawidłowości przyjmowanych wniosków, kompletowania załączników, terminowości i poprawności wydanych informacji i decyzji administracyjnych oraz terminowości wypłat. Powyższe podobszary oceniono z zastosowaniem przyjętych kryteriów kontroli: legalności oraz rzetelności.

Zbadano terminowość przekazania wniosków wraz z kompletem załączników do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego do Wydziału Koordynacji Świadczeń.

W związku z przeprowadzaną kontrolą dokonano następujących czynności: otwarcia kontroli w dniu 10 marca 2022 roku – przedstawienie Kierownikowi Ośrodka, Pani **Alinie Stojak**, legitymacji służbowych oraz imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez Wojewodę Pomorskiego. Zostało ono wystawione w dniu 3 marca 2022 roku i posiadało okres ważności od 10 do 11 marca 2022 r. [akta kontroli str. nr 29].

Poinformowano stronę o przysługujących jej prawach i obowiązkach (m.in. o obowiązku niezwłocznego przedstawiania żądanych dokumentów, sporządzania niezbędnych kopii, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych przedmiotem kontroli, jak również o prawie składania oświadczeń, o ile dotyczą one zakresu kontroli). Przekazano informacje o zakresie i harmonogramie kontroli. Podczas wszystkich czynności, podejmowanych w Jednostce w dniu 10-11 marca 2022 roku, obecny był Kierownik OPS w Czarnem.

Przeprowadzona kontrola została odnotowana w pozycji 7 w książce kontroli Jednostki. Wpisano datę kontroli, numery legitymacji służbowych inspektorów przeprowadzających kontrolę oraz określono jej zakres.

Sprawy organizacyjne dotyczące realizacji zadań objętych kontrolą:

W pierwszej kolejności dokonano wglądu w „dokumentację organizacyjną”, regulującą ustrój, podstawy formalne działania Ośrodka, jego tryb pracy, zakres upoważnień i kompetencji instytucjonalnych oraz personalnych do wykonywania czynności związanych z ustalaniem przedmiotowych uprawnień:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem został powołany na podstawie Uchwały Nr 56/X/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Czarnem z dnia 26 lutego 1990 roku na podstawie art. 58 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 1983 r. o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego (Dz. U. z 1988 r. Nr 26, poz. 183) [akta kontroli str. nr 145-

146].

Ustalono, że dnia 1 kwietnia 2004 r. Pani **Alina Stojak** uzyskała pełnomocnictwo, które wydał Burmistrz Czarnego na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i objęła funkcję Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem [akta kontroli str. nr 133].

Ustalono, że Burmistrz Czarnego na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. 2016, poz. 195) upoważnił w dniu 2 stycznia 2017 r. (Zarządzenie nr 0050.3.2017 z dnia 2 stycznia 2017 r.) Panią **Alinę Stojak** – Kierownika OPS w Czarnem – do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego oraz wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach [akta kontroli str. nr 141].

Następnie Burmistrz Czarnego na podstawie art. 10 ust. 2, art. 13a ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. 2018, poz. 2134 z późn. zm.) zaktualizował upoważnienie w dniu 1 lipca 2019 r. (Zarządzenie nr 0050.127.2019 z dnia 1 lipca 2019 r.) dla Pani **Aliny Stojak** – Kierownika OPS w Czarnem – *do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, oraz do przekazywania informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego, o której mowa w art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* [akta kontroli str. nr 142].

Ustalono, że Burmistrz Czarnego na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci upoważnił w dniu 4 czerwca 2020 r. (Zarządzenie nr 0050.85.2020) Panią **Elżbietę Wawrzyńczak** – pracownika OPS w Czarnem – do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego, wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji administracyjnych oraz przekazywania informacji o przyznaniu prawa do świadczenia wychowawczego [akta kontroli str. nr 143].

Na podstawie ww. aktów Pani **Alina Stojak** oraz Pani **Elżbieta Wawrzyńczak** były upoważnione do podpisywania decyzji administracyjnych.

Ustalono, że Burmistrz Czarnego na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci upoważnił w dniu 1 kwietnia 2016 r. (Upoważnienie OR.0052.6.2016) Panią **Bernadetę Janikowską** – pracownika OPS

w Czarnem – do prowadzenia postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego [akta kontroli str. nr 140].

Zgodnie z obowiązkiem realizacji zadań zleconych - *przyznawania i wypłaty świadczenia wychowawczego*, pracownicy posiadali między innymi w swoim zakresie czynności i obowiązków te, które wynikają z ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci [akta kontroli str. nr 137-139].

- OPS w Czarnem działał na podstawie umocowań regulaminowych określonych poprzez załącznik do:
- ✓ Zarządzenia Kierownika OPS w Czarnem Nr 5/2017 z dnia 31 maja 2017 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego OPS w Czarnem [akta kontroli str. nr 119-132].
- Do akt kontroli włączono statut OPS w Czarnem zatwierdzony:
- ✓ Uchwałą Nr 0007.56.2017 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 16 października 2017 roku [akta kontroli str. nr 107-110],
- ✓ Uchwałą Nr 0007.10.2021 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 23 lutego 2021 roku [akta kontroli str. nr 111-118].

Całość wyżej opisanego materiału dowodowego przedłożył Kierownik Ośrodka [akta kontroli str. nr 105-149].

Stwierdzono odstępstwo od stanu pożądanego: brak upoważnienia wydanego przez organ administracji publicznej, dla pracowników ośrodka pomocy społecznej na podstawie art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem.

Techniczne zabezpieczanie kontrolowanego zadania:

Realizacja zadań związanych z rozpatrywaniem wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego odbywała się za pomocą systemów Signity.

Podczas prowadzonych postępowań, przed wydaniem informacji lub decyzji dotyczących świadczenia wychowawczego na okres 2019/2021, pracownicy korzystali z następujących weryfikacji: w systemach zewnętrznych poprzez Emp@tia CBB (Centralna Baza Beneficjentów) – weryfikowano pobieranie świadczeń w innych jednostkach terenowych, PESEL (Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności) – weryfikowano dane

osobowe, sprawdzano w systemie NFZ w Centralnym Wykazie Ubezpieczonych, czy dana osoba podlega ubezpieczeniu, dokonywano weryfikacji statusu ucznia oraz szkoły, do której uczęszcza lub uczęszczał [akta kontroli str. nr 156].

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

II. Wynik analizy przeprowadzonych postępowań administracyjnych oraz badanie terminowości przekazania wniosków wraz z kompletem załączników dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego:

Podczas dokonywania czynności kontrolnych dokumentację sprawdzono pod względem zasadności przyznawania prawa do świadczenia wychowawczego, prawidłowości przyjmowanych wniosków, kompletowania załączników, terminowości i poprawności wydawania informacji i decyzji administracyjnych.

Zasadność przyznawania świadczeń wychowawczych (*legalnie i rzetelnie*):

W kontrolowanym okresie ośrodek przeprowadzał postępowania zgodnie z przepisami prawa. Ustalono, że zgodnie z zapisami art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, we wszystkich kontrolowanych przypadkach zasadnie przyznano prawo do świadczenia wychowawczego – zgodnie z zapisami ustawy do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prawidłowość przyjmowanych wniosków (*legalnie i rzetelnie*):

Zespół kontrolny ustalił, że we wszystkich kontrolowanych przypadkach postępowanie w sprawie prawa do świadczenia 500+ zostało wszczęte na wniosek strony. Wśród wszystkich 55 kontrolowanych wniosków 35 zostało przekazanych drogą elektroniczną. Wnioski te zgodnie z systemem wskazanym w art. 13 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy rozpatrzone zostały w formie pisemnej.

Przeprowadzona analiza poprawności formalnej wniosków wykazała, że nie brakowało w ich zakresie istotnych niezbędnych danych.

Ustalono poprawne oznaczenie wniosków (na wniosku umieszczano oznaczenie jednostki, datę wpływu oraz nadano numer).

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prawidłowość kompletowania załączników do wniosków (kompletność dokumentacji)

(legalnie i rzetelnie):

W aktach świadczeniobiorców zostały umieszczone niezbędne załączniki, potwierdzające istotne dla rozstrzygnięcia spraw fakty. Nie stwierdzono braków formalnych odnośnie zaniechania przez pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie spraw czynności związanych z ich uzupełnieniem, czy samodzielnym pozyskaniem lub zweryfikowaniem informacji oraz wezwaniem wnioskodawcy do złożenia dokumentów.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Terminowość i poprawność wydawania informacji i decyzji administracyjnych *(legalnie i rzetelnie):*

W trakcie kontroli przeanalizowano 50 informacji oraz 5 decyzji administracyjnych.

We wszystkich informacjach i decyzjach administracyjnych data wydania informacji i decyzji mieściła się w terminach określonych przez ustawę. Sprawy rozpatrywane były bez zbędnej zwłoki. Nie było zastrzeżeń względem organizacji pracy zatrudnionych urzędników w zakresie przygotowania projektu rozstrzygnięcia i przedstawienia go Kierownikowi. Postępowania były przeprowadzane na bieżąco i systematycznie.

Należy zaznaczyć, iż pracownicy wykazywali się sumiennością i zaangażowaniem w realizację swoich zadań, a Kierownik prawidłowo nadzorował ich pracę.

Uzasadnienie prawne w decyzji odwoływało się do przytoczenia przepisów podstawy prawnej, związanych głównie z okresem odmowy, czy uchylecia świadczenia. Uzasadnienie faktyczne zawierało w szczególności wskazanie faktów, które Ośrodek uznał za udowodnione, i dowodów, na których się oparł.

W decyzji, w pouczeniu, wnioskodawcy informowani byli o możliwości i terminie złożenia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem organu wydającego decyzję, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

W 14 informacjach dotyczących przyznania świadczenia wychowawczego: nr OPS.ŚW.4706.910.08.2019 z dnia 13.08.2019 r., OPS.ŚW.4706.760.08.2019 z dnia 07.08.2019 r., OPS.ŚW.4706.233.07.2019 z dnia 17.07.2019 r., OPS.ŚW.4706.1205.04.2021 z dnia 27.04.2021 r., OPS.ŚW.4706.229.11.2020 z dnia 20.11.2020 r., OPS.ŚW.4706.25.02.2021 z dnia 10.02.2021 r., OPS.ŚW.4706.1209.09.2019 z dnia 11.09.2019 r., OPS.ŚW.4706.1412.09.2019 z dnia 23.09.2019 r., OPS.ŚW.4706.1655.10.2019 z dnia 28.10.2019 r., OPS.ŚW.4706.43.04.2020 z dnia 01.04.2020 r.,

OPS.ŚW.4706.92.06.2020 z dnia 01.06.2020 r., OPS.ŚW.4706.166.09.2020 z dnia 16.09.2020 r., OPS.ŚW.4706.841.08.2019 z dnia 09.08.2019 r., OPS.ŚW.4706.748.08.2019 z dnia 07.08.2019 r., wskazano poprawną częstkową kwotę do wypłaty za niepełny miesiąc, za jaki przysługuje świadczenie w związku z urodzeniem się dziecka lub ukończeniem przez dziecko 18. roku życia. **Natomiast wskazane byłoby w uzasadnieniu zawrzeć informację o dzielonym świadczeniu.**

W wyniku analizy zgromadzonych dokumentów oraz na podstawie ustnych i pisemnych wyjaśnień Kierownika Ośrodka, **ustalono, że na liście wypłat naliczona została i wypłacona prawidłowo wysokość niepełnego świadczenia według ww. informacji tj.:**

- 209,70 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu październiku 2019 r. w związku z urodzeniem się dziecka i informacją nr OPS.560.1064.2019 z dnia 29.10.2019 r.,
- 193,60 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu marcu 2020 r. w związku z urodzeniem się dziecka i informacją nr OPS.560.34.2020 z dnia 10.03.2020 r.,
- 193,60 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu styczniu 2020 r., dla dziecka, które ukończyło 18 rok życia, w związku z informacją nr OPS.560.502.2019 z dnia 07.08.2019 r.,
- 33,40 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu styczniu 2020 r. w związku z urodzeniem się dziecka w listopadzie 2019 r., wnioskiem złożonym w styczniu 2020 r. oraz informacją nr OPS.560.6.2020 z dnia 15.01.2020 r.,
- 450,00 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu listopadzie 2020 r., dla dziecka, które ukończyło 18 rok życia, w związku z informacją nr OPS.560.754.2019 z dnia 09.09.2019 r.,
- 129,10 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu październiku 2020 r., dla dziecka, które ukończyło 18 rok życia, w związku z informacją nr OPS.560.808.2019 z dnia 13.09.2019 r.,
- 283,40 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu czerwcu 2020 r., dla dziecka, które ukończyło 18 rok życia, w związku z informacją nr OPS.560.184.2019 z dnia 22.07.2019 r.,
- 32,30 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu październiku 2019 r., dla dziecka, które ukończyło 18 rok życia, w związku z informacją nr OPS.560.700.2019 z dnia 05.09.2019 r.,
- 183,40 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu wrześniu 2020 r., dla dziecka, które

ukończyło 18 rok życia, w związku z informacją nr OPS.560.636.2019 z dnia 20.08.2019 r.,

- 183,40 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu lipcu 2020 r. w związku z urodzeniem się dziecka i informacją nr OPS.560.75.2020 z dnia 29.06.2020 r.,
- 80,70 zł zostało wypłacone stronie w miesiącu marcu 2021 r., dla dziecka, które ukończyło 18 rok życia, w związku z informacją nr OPS.560.430.2019 z dnia 06.08.2019 r. [akta kontroli str. nr 168-169, 174-175, 190-191, 374-381, 180-181, 236-237, 262-263, 206-207, 264-265, 230-231, 260-261].

Brak uzasadnienia odnośnie częściowej kwoty w wyżej wymienionych informacjach przysługującej za niepełny miesiąc spowodowany był błędem pisarskim. W związku z tym, że zasadność wypłaty świadczenia została zachowana, opisany wyżej brak precyzyjności nie został zakwalifikowany jako uchybienie.

W 2 informacjach dotyczących przyznania świadczenia wychowawczego: nr OPS.560.268.2019 z dnia 25.07.2019 r, OPS.560.193.2019 z dnia 22.07.2019 r. ustalono rozbieżności pomiędzy datami wpływu wniosków, a datami ich wpływu wskazanymi w informacjach.

Zgodnie w wyjaśnienia Kierownika Ośrodka rozbieżność ta wynikała z omyłki (pobranie wniosków z systemu Empatia w dniu 2.07.2019 r., a powinny być pobrane z datą 1.07.2019 r.). **Pouczono o prawidłowym wskazywaniu dat wpływu wniosków – powinna być zachowana zgodność i poprawność dat na wnioskach i na wydanych informacjach, tak aby uniknąć ewentualnych błędów w przyznawaniu świadczenia (w szczególności w okresie przełomu miesiąca) oraz prawidłowo określić oraz przyznać świadczenie. W związku z tym, że zasadność wypłaty świadczenia została zachowana, opisany wyżej brak precyzyjności nie został zakwalifikowany jako uchybienie [akta kontroli str. nr 153].**

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Terminowość przekazania wniosków wraz z kompletem załączników dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego do Wydziału Koordynacji Świadczeń (*legalnie i rzetelnie*):

W trakcie kontroli przeanalizowano 5 wniosków dotyczących koordynacji świadczeń. Ustalono, że Jednostka przekazała bez zbędnej zwłoki celem rozpatrzenia wnioski wraz z kompletem załączników i niezbędnymi informacjami zawartymi we wniosku lub z ankietą koordynacyjną do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego do Wydziału Koordynacji

Świadczeń [akta kontroli str. nr 74]⁴.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wobec powyższego, Zespół kontrolny w następujący sposób ocenił wyszczególnione podobszary w ramach przedmiotu kontroli:

- sprawy organizacyjne dotyczące realizacji zadań objętych kontrolą – ocena pozytywna uchybieniem,
- zasadność przyznawania świadczeń wychowawczych – ocena pozytywna,
- prawidłowość przyjmowanych wniosków – ocena pozytywna,
- prawidłowość kompletowania załączników do wniosków – ocena pozytywna,
- terminowość i poprawność wydawania informacji i decyzji administracyjnych – ocena pozytywna.

Stwierdzono odstępstwo od stanu pożądanego: brak upoważnienia wydanego przez organ administracji publicznej, dla pracowników ośrodka pomocy społecznej na podstawie art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem.

III. Wpływ Programu Rodzina 500+ na udzielanie świadczeń z pomocy społecznej:

Przeprowadzając kontrolę, przeanalizowano i ustalono, czy wybrani świadczeniobiorcy, którzy otrzymywali zasiłek okresowy, celowy lub korzystali z dożywiania dzieci w szkołach, po przyznaniu prawa do świadczenia wychowawczego po raz pierwszy przestali korzystać z systemu pomocy społecznej, czy nadal korzystali z udzielanego wcześniej wsparcia.

W wyniku przeprowadzonej analizy skontrolowanej próby (nie uwzględniono 2 rodzin, które otrzymały decyzję odmowną oraz 2 rodzin, które otrzymały decyzję uchylającą oraz 1 rodziny, której wydano postanowienie o zakończeniu realizacji decyzji, czyli brano

⁴ wnioski dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego: wniosek z dnia 07.11.2019 r. przesłany dnia 12.11.2019 r. do PUW Gdańsk wraz z kompletem dokumentów - dot. informacji 012550/SW/2019 z dnia 18.06.2020 r., wniosek z dnia 03.07.2019 przesłany dnia 09.09.2019 r. do PUW Gdańsk wraz z kompletem dokumentów - dot. informacji 000657/SW/05/2020 z dnia 19.05.2020 r., wniosek z dnia 11.07.2019 r. przesłany dnia 30.07.2019 r. do PUW Gdańsk wraz z kompletem dokumentów - dot. informacji 005988/SW/2019 z dnia 28.08.2019 r., wniosek z dnia 04.09.2019 r. przesłany dnia 27.09.2019 r. do PUW Gdańsk wraz z kompletem dokumentów - dot. informacji 011880/SW/2019 z dnia 27.02.2020 r., wniosek z dnia 01.07.2019 r. przesłany dnia 12.08.2019 r. do PUW Gdańsk wraz z kompletem dokumentów - dot. informacji 000346/SW/05/2021 z dnia 20.05.2021 r.

pod uwagę 50 rodzin), ustalono, że w przypadku 47 rodzin wypłata środków z „Programu” nie wpłynęła na udzielanie wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej - (co stanowi 94,00% (47/50) z weryfikowanych 50 spraw zakończonych przyznaniem świadczenia 500+). Natomiast w przypadku 1 rodziny, w okresie od pierwszego ustalenia 500+ dla rodziny, zaprzestano korzystania z wsparcia wynikającego z pobierania świadczeń z pomocy społecznej (co stanowi 2,00% (1/50) z weryfikowanych 50 spraw zakończonych przyznaniem świadczenia).

W przypadku 2 rodzin, w okresie od pierwszego przyznania 500+ dla rodzin, ustalono, że jedna zaczęła korzystać ze świadczeń z pomocy społecznej, a druga zwiększyła wsparcie wynikające z pobierania świadczeń z pomocy społecznej (co stanowi 4,00% (2/50) z weryfikowanych 50 spraw zakończonych przyznaniem świadczenia) [akta kontroli str. 364-373]⁵.

IV. Dane statystyczne przekazane przez Jednostkę kontrolowaną.

Gmina Czarne znajduje się w powiecie człuchowskim. Na podstawie informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka łączna liczba mieszkańców Gminy Czarne według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła **8.880** osób z tego **1.709** dzieci w wieku do 18 roku życia, natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła **8.681** osób z tego **1.645**

⁵ W wyniku przeanalizowania dokumentów wybranych świadczeniobiorców stwierdzono, że:

- w przeważającej ilości tj. w 42 przypadkach, wnioskodawcy przed ustaleniem po raz pierwszy prawa do świadczenia wychowawczego nie pobierali świadczeń z pomocy społecznej (zasiłku celowego, okresowego, nie korzystali z dożywiania) i po ustaleniu prawa do 500+ ich sytuacja nie uległa zmianie, również nie korzystali ze świadczeń z pomocy społecznej;
- w 1 przypadku wnioskodawca korzystał ze świadczeń z pomocy społecznej (zasiłku celowego, zasiłku okresowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole) i po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ jego sytuacja nie uległa zmianie i nadal korzystał z tych świadczeń z pomocy społecznej;
- w 3 przypadkach wnioskodawcy korzystali ze świadczeń z pomocy społecznej (zasiłku celowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole) i po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ ich sytuacja nie uległa zmianie i nadal korzystali z tych świadczeń z pomocy społecznej;
- w 1 przypadku wnioskodawca korzystał ze świadczeń z pomocy społecznej (zasiłku celowego, zasiłku okresowego) i po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ jego sytuacja nie uległa zmianie i nadal korzystał z tych świadczeń z pomocy społecznej;
- w 1 przypadku wnioskodawca korzystał ze świadczeń z pomocy społecznej (zasiłku celowego, zasiłku okresowego), a po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ zwiększył korzystanie i korzystał (oprócz zasiłku celowego, zasiłku okresowego) dodatkowo z dożywiania w formie posiłku w szkole;
- w 1 przypadku wnioskodawca korzystał ze świadczenia z pomocy społecznej (dożywiania w formie posiłku w szkole), a po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ zaprzestał korzystania z tego zasiłku;
- w 1 przypadku wnioskodawca nie korzystał ze świadczenia z pomocy, a po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ zaczął korzystać z zasiłku celowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole.

dzieci w wieku do 18 roku życia.

Zgodnie z założeniami programu kontroli należało ustalić:

- Udział wszystkich dzieci, na które zostało przyznane świadczenie na okres świadczeniowy 2019/2021, wśród wszystkich dzieci w gminie do 18 roku życia,
- Procent nierozpatrzonej wniosków w stosunku do wszystkich złożonych wniosków na okres świadczeniowy 2019/2021.

Odnosząc się do pkt.1 oraz opierając się na oświadczeniach złożonych przez Kierownika Ośrodka, ustalono, że liczba dzieci w gminie do 18 roku życia w kontrolowanym okresie wynosiła **1.709** dzieci według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz **1.645** dzieci w wieku do 18 roku życia według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku, natomiast liczba dzieci objętych wsparciem 500+ w kontrolowanym okresie zasiłkowym 2019/2021 wynosiła kolejno:

- w okresie od 01.07.2019 do 31.12.2019 r. – 1.481 dzieci, co stanowi **86,66%** z **1.709** (1.481/1.709) wszystkich dzieci do 18 roku życia w gminie,
- w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. – 1.566 dzieci, co stanowi **95,20%** z **1.645** (1.566/1.645) wszystkich dzieci do 18 roku życia w gminie,
- w okresie od 01.01.2021 r. do 31.05.2021 r. – 1.475 dzieci, co stanowi **89,67%** z **1.645** (1.475/1.645) wszystkich dzieci do 18 roku życia w gminie [akta kontroli str. 159-162].

Natomiast odnosząc się do pkt. 2 należy zaznaczyć, że ilość wszystkich wpływających wniosków wynosiła 1.161, w tym w formie papierowej 453 wniosków oraz formie elektronicznej 708 wniosków. Liczba wniosków zamkniętych bez nadania biegu wynosiła 64, co stanowiło **5,51%** (64/1.161) wszystkich wniosków złożonych o świadczenie wychowawcze. Należy nadmienić, iż 14 wniosków przekazano według właściwości miejscowej oraz Wojewodzie Pomorskiemu do Oddziału Koordynacji Świadczeń Rodzinnych i Wychowawczych [akta kontroli str. 163].

V. Tryb przyjmowania wniosków, wydawania informacji i decyzji oraz wypłaty świadczeń.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego przyjmowane były w okresie zasiłkowym 2019/2021 od poniedziałku do piątku w godzinach 11.00-14.30 (przez okres od 2019-07-01 do 2019-09-30), po tym okresie wnioski były przyjmowane od poniedziałku

do piątku w godzinach 7.30-14.30.

Informację o możliwości składania wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500+ znajdowała się w gablotach OPS Czarne i UMIG Czarne, a także na stronie internetowej OPS Czarne oraz na Facebooku Burmistrza Czarnego.

Odbiór informacji odbywał się drogą e-mailową (otrzymane było w systemie potwierdzenie wysłania i dostarczenia informacji) oraz osobiście. Natomiast decyzje wysyłane były za pośrednictwem operatora Poczta Polska za zwrotnym potwierdzeniem odbioru oraz odbierane osobiście.

Wypłata świadczeń wychowawczych odbywała się na 2 sposoby: w kasie Banku Spółdzielczego Człuchów oddział Czarne przy ul. Moniuszki 12 oraz przelewem bankowym w BS Człuchów oddział Czarne, zgodnie z harmonogramem podanym w informacji [akta kontroli str. 158].

Ośrodek w okresie świadczeniowym nie realizował świadczenia wychowawczego w formie rzeczowej - nie było zgłoszonego przypadku marnotrawienia świadczenia wychowawczego [akta kontroli str. 154-155].

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych Zespół kontrolny zweryfikował na podstawie karty świadczeń osoby terminowość dotyczącą wypłacanych świadczeń wychowawczych dla poszczególnych wnioskodawców w badanej próbie [akta kontroli str. nr 164-265, 374-381].

Kontrola terminowości przekazania należności stronom nie wykazała opóźnień. Terminy określone przez wiążące przepisy prawne, w tym art. 21 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zostały zachowane. Stwierdzono rozbieżności między kartami wypłat, a wydanymi informacjami - system nie powinien wskazywać już w liczbie świadczeniobiorców tych, którzy ukończyli 18 lat w trakcie okresu zasiłkowego. Ośrodek poinformował o błędzie dostawcę systemu. Kwoty świadczenia zostały poprawnie wypłacane [akta kontroli str. 150-151].

**Stwierdzone
nieprawidłowości**

Zakres nieprawidłowości:

brak upoważnienia wydanego przez organ administracji publicznej, dla pracowników ośrodka pomocy społecznej na podstawie art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania

	administracyjnego do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem. Przyczyny: brak rzetelności lub staranności w wykonywaniu zadania. Skutki: naruszenie obowiązków na stanowisku Kierownika. Osoby odpowiedzialne: Kierownik jednostki kontrolowanej.
Ocena kontrolowanej działalności	Wykonywanie <u>całości zadań</u> w kontrolowanym zakresie oceniono pozytywnie z uchybieniem .
Zalecenia / Wnioski Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, zalecam udzielenie upoważnienia przez organ administracji publicznej pracownikom ośrodka pomocy społecznej na podstawie art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem. Proszę o przedstawienie w terminie 30 dni od daty niniejszego dokumentu informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania.	
Pouczenie: Informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.	

WOJEWODA POMORSKI

Dariusz Drelich